

Fejø Sommeræble.

Hjem: Sorten er gammel på Fejø, og træffes her i de fleste ældre Haver. Den hører til Øens bedste.

Fig. 228. Fejø Sommeræble.

Beskrivelse af Frugten: ó Størrelse: i god Udvikling næsten stor, 76ó78 mm bred, 65ó65 mm høj. ó Form:

fladrund, Bug på Midten, den ene Side lidt stærkere *udviklet*. ó Bæger: lille, åbent. Bladene små, græsgrønne, løber hurtigt ud i en fin Spids, står lige op, adskilte ved Grunden, fint dunede; Hulen usædvanlig dyb og snæver, Ribber flade, brede, spores tilligemed Biribberne helt ned over Frugten og ind i Stilkhulen, Tværnsnit blødt kantet. ó Stilk: kort, næsten tyk, grøn, glat eller svagt håret; Hulen dyb, snæver med lidt stærkt strålet gråbrun Rust, enkelte af Strålerne løber langt op over Frugten. ó Hud: grønlig hvidgul. Solsiden varmere, undertiden med Spor af lyst rødt;

Punkter fine med mat Hov, som på Solsiden ofte er rødlig, ses oftest kun som hvide Skær. Svag Lugt. Fedtet.ó Kærnehus: fladrundt, lille. Aksen kort, over middelvid, Rum små, lukkede, svagt rundede eller udrandede opad, rundt tilspidsede nedad, Vægge svagt sprængte, Kærner store, lysebrune, brede, skarpt tilspidsede, 2 i hvert Rum. ó Bægerrør: en dybt lige til Aksen gående Kegle, Tråde midtstillede, Griffel halvkløvet, fint håret på den sammenvoksede Del. óKød:

hvidt, skørt, lidt løst, saftigt, af fortrinlig fin, krydret, bæragtig Vinsmag. ó Modningstid: først i September til henad Jul. ó Værd: ypperlig Bordfrugt.. Sorten er egentlig en Høstfrugt, men da her benyttede Navn er det overalt på Øen brugte, har jeg ikke villet forandre det.

Frørup Sommeræble.

Hjem: Træet er vokset frem af Kærne i Vilhelm Rasmusens Enkes Have i Frørup ved Nyborg. Det kan vel være henved 16ó20 År gammelt.

Beskrivelse af Frugten: ó Størrelse: næsten stor, i god Udvikling 69 mm bred, 71 mm høj. ó Form: ægformet, enkeltvis mere rundt, altid noget plat ved Stilken, Bug under Midten, den ene Side lidt stærkere udviklet. ó Bæger:

lukket, Bladene grønne, brede, butte, bøjer indad, glatte eller svagt dunede; Hulen snæver eller næppe middelvid, næppe middeldyb. Ribber små, bliver store ned over Frugten og ind i Stilkhulen, Biribber små flade Perler, Tværnsnit uregelmæssig kantet. ó Stilk: snart kort, snart lang, altid tyk, hvidlig grøn med rød Solside, glat; Hulen dyb, vid uden Rust. ó Hud: fløden vid med en Tanke af grønt, Solsiden med smalle, røde, skarpt markerede Striber, ingen Stænk; Punkter spredte, fine, mørkebrune med klar Hov. Kraftig Lugt.

Fedett. ó Kærnehus: stort, løgformet. Aksen smal, lang, Rum store, spidse opad, rundt tilspidsede nedad, Vægge svagt sprængte og årede, lukkede, Kærner trinde, kaffebrune, 5 i hvert Rum. ó Bægerrør: en lille Kegle, Tråde midtstillede, Griffel 2/3 kløvet, håret i hele sin Længde. ó Kød: hvidt, saftigt, lidt løst, af fin god mild Kalvilsmag. ó Modningstid: September. ó Værd: smuk og god Bordfrugt.

Fig. 229. Frørup Sommeræble.

Matthiesen 1913. II: 128

Herfølge Sommeræble.

Hjem: Dette smukke og gode Æble har jeg for mange År siden fundet i Gårdejer Ole Andersens Have i Herfølge ved Køge. Man antog på Stedet, at Træet var uforædlet, det var meget gammelt.

Fig. 230. Herfølge Sommeræble. *Beskrivelse af Frugten:* ó Størrelse: middelstort, 64 ó 67 mm bred, 56 ó 60 mm høj. ó Form: topformet eller afstumpet kegleformet, Bug under Midten og herfra stærkt aftagende mod Bægeret, hvor det kan stå lidt trynet frem; den ene Side lidt stærkere udviklet. ó Bæger: lukket, Bladene grønne, brede, bøjer tæt sammen indad med udadbøjede Spidser, dunede; Hulen flad, vid, Ribber fremtrædende, ulige **store**, løber blødt ned over Frugten, Biribber perleformede, Tværnsnit kantet. ó Stilk: lang, indtil 3½ ó 4 Cmtr., kraftig, krum, tykkere i Hulen, græsgrøn med brunt, med små Knopper, fint gråuldet; Hulen vid, flad, grøn med grå Strålerust i det grønne. ó Hud: hvidlig gul, Solsiden med Spor af et smukt tyndt rosenrødt i Striber og Stænk; Punkter fine, brune med bred Hov, talrige. Svag Lugt. Fedtet. På Træet fin hvid Dug. ó Kærnehus: stort, løghjerteformet, Aksen vid, Rum tilspidsede opad, but tilspidsede nedad, Vægge sprængte, Kærner meget store, brede, butte, lysebrune, 1 ó 2 i hvert Rum, ó Bægerrør: en grydeagtig Kegle, Tråde midtstillede, Griffel tyk, dybtkløvet, svagt håret over det hele. ó Kød: hvidt med grønne Årer, skørt, meget saftigt, sødt vinagtigt med kraftig Citronaroma. ó Modningstid: September ó lidt ind i Oktober. ó Værd: fin, smuk og god Bordfrugt.

Matthiesen 1913. II: 129

Landsgrav Sommeræble.

Littr.: Wøld., S. 638.

Hjem: Sorten har jeg for mange år siden modtaget fra Forstander Hans Knudsen, Havebrugsskolen i Landsgrav. og der på Egnen har den hjemme. Efter Meddelerens Udsagn er Træet så hårdført, at det kan tjene som Lætræ og altså også måtte være godt til Plantning langs Veje.

Beskrivelse af Frugten: ó Størrelse: næsten middelstort, 68 mm bred, 60 mm høj. ó Form: topformet eller spidst kegleformet. Bug nærmest Stilken, den ene Side ubetydelig stærkere udviklet. ó Bæger: lille, lukket, Bladene brede, korte, tæt fildede, bøjer indad, står lige op; Hulen lille, middelvid. Ribber små indenfor Randen, brede ned over Frugten, Tværnsnit kantet. ó Stilk: snart kortere og da tyk og kødfuld, snart længere, rødbrun, dunet, har 2 små Knopper; Hulen vid, dyb med ubetydelig Rust, ofte med en lille Svulst. ó Hud: grønlig gul, næsten dækket af et smukt karmoisinrødt, der er fuldt af Flammer og Striber; Punkter er på Stilkhalvdelen store med bred Hov. God Lugt. Fedtet. ó Kærnehus: rundt løgformet. Aksen middelvid. Rum små, tilspidsede opad, rundt tilspidsede nedad, Vægge glatte, Kærner trinde, mørkebrune, 2 i hvert Rum. Rummene åbner sig spatelformigt. ó Bægerrør: en lille grydeagtig eller skarpt afskåret Kegle, Tråde over midtstillede, Griffel 2/3 kløvet, tæt filtet i Delingsstedet. ó Kød: fint, hvidt med lidt rødt under Huden, skørt, saftigt, af forfriskende god, lidt syrlig Vinsmag med kanelagtig Aroma. ó Modningstid: September. ó Værd; god Bordfrugt.

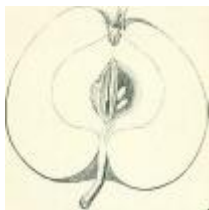

Fig. 231. Landsgrav Sommeræble.

Træet er sundt, har en opret Vækst. ó Årsskud: kraftige, knæede med korte Led, violetbrune, dunede, med nogen Sølvhud, mange runde Barkporer. ó Bladknopper: brede, butte, tæt hvidfildede. ó Blade: rundt ovale, næsten runde med påsat Spids, rundt, groft savtakke; Stilke korte, tykke, lidt rødlig, dunede. ó Frugtknopper: ægformede, tæt fildede, lidt åbne i Spidsen, Bladene om disse langt ovale med lange, tynde, dunede Stilke.

Matthiesen 1913. II: 131

Marselisborg Sommeræble.

Littr. o. Syn.: Haveselskabets Årsberetning 1863, S. 51. ó »Haven« 1910, S. 165.

Hjem: Gamle Marselisborg Have, hvor Sorten rimeligvis er kommen frem eller tiltrukket ved Midten af forrige Årh Hr. Bøgh i Horsens skriver herom således: »For omtrent 40 År siden besøgte jeg Gartner Jensen på Marselisborg, og han viste mig Træet, der stod i hans Frugthave. Han vilde have Navnet til det, men jeg kendte det ikke. Han mente, at det burde udbredes, da det var ualmindelig frugtbar og hårdført. Vi blev da enige om, at kalde det Marselisborg store Sommeræble, og jeg har siden udbredt Sorten.« ó Sorten er nu meget udbredt, navnlig i Østjylland. Navnet har jeg tilladt mig at forkorte til ovenstående.

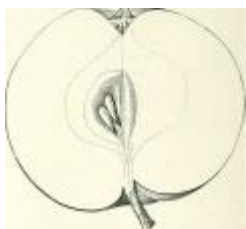

Fig. 232. Marselisborg Sommeræble.

Beskrivelse af Frugten: ó Størrelse: stor, i god Udvikling 90 mm bred, 70 mm høj. - Form: lidt fladrund, Bug lidt under Midten, mere aftagende mod Bægeret, begge Halvdele omtrent éns udviklede. ó Bæger: lille, lukket. Blade brede, korte, grønne, dunede, indadbøjede, adskilte ved Grunden; Hulen flad, vid, Ribber indenfor Randen små fine Rynker, ned over Frugten brede, flade, Biribber perle? formede; Tværnsnit svagt kantet. ó Stilk: kortere eller længere, kraftig, undertiden tyk og kødfuld, grøn med brunt, dunet; Hulen vid, flad eller middeldyb med gråbrun Strålerust og enkeltvis med en lille Svulst. ó Hud: grønlig lysegul, Sol/siden overstænket og tildels dækket af et brunlig rødt, hvori korte, smalle Striber; Punkter fine med smal Hov, spredte. Kraftig Lugt. Svagt fedtet. ó Kærnehus: stort, rundt løgformet, Aksen snæver, ofte næsten lukket,

Rum store, brede, svagt rundede opad, but tilspidsede nedad, Vægge glatte, to store lysebrune Kærner i hvert. ó Bægerrør: en smal tragttagtig Kegle, Tråde højtstillede. Griffel dybtkløvet, filtet i Delingsstedet. ó Kød: hvidt med gult Skær, noget groft, marvet, vinsyrligt uden kendelig Aroma. ó Modningstid: September. ó Værd: meget god Køkken- og Torvefrugt.

Træet er sundt og tidlig frugtbar. ó Årsskud: tynde, violetbrune, knæede, nogen Sølvhud, få Barkporer. ó Blad? knopper: brede, butte, fint dunede. ó Blade: store, rundt ovale med lang påsat Spids, dobbelt savtakkede, Stilke middellange, mørkt rødbrune, dunede. ó Frugtknopper: kegleformede, mørkebrune, svagt dunede.

Matthiesen 1913. II: 132

Ondrup Sommeræble.

Hjem: Sorten er tiltrukket af Gårdejer Kr. Andersen i Ondrup ved Odder i Jylland. Tiltrækkeren skriver 8/9 13: »et Frøæble, som jeg selv har fremelsket, og som efter min ringe Mening er lidt bedre end almindeligt«, og deri har han fuldtud Ret.

Beskrivelse af Frugten: ó Størrelse: middelstor, i al? mindelig god Udvikling 65ó64 mm bred, lige så høj, men ser højbyggt ud. ó Form: ægformet eller afstumpet kegle? formet, Bugen hen mod Stilken, i al Fald under Midten, den ene Halvdel stærkere udviklet. ó Bæger: lille, lukket eller næppe halvåbent, Bladene brede, korte, bøjer indad, fint uldede, lidt adskilte ved Grunden; Hulen næppe middeldyb, snæver eller middelvid. Ribber små, større ned over Frugten, Tværnsnit kantet. ó Stilk: kort, kraftig, ofte lidt kødfuld, fint dunet; Hulen flad, vid med ringe eller uden Rust. ó Hud: smuk hvidlig gul med lidt rosenrødt i Stænk og Striber på Solsiden, lidt grønlig i Bægerhulen; Punkter meget få, ses næsten ikke. Kraftig fin Lugt. Fedtet. ó Kærnehus: højt løg- eller tenformet. Aksen middelvid til vid, Rum smalle, udrandet tilspidsede opad, rundt tilspidsede nedad, Vægge svagt sprængte, 2 rundt ægformede, butte, kastaniebrune Kærner i hvert; åbner sig spatelformigt. ó Bægerrør: en Tragt med vid Kanal, Tråde højtstillede, Griffel kortkløvet, filtet på den sammenvoksede Del. ó Kød: hvidt, løst, marvet, overordentlig saftigt, af sukkeret, kraftig krydret Vinsmag. ó Modningstid: sidste Halvdel af August, første Halvdel af September eller lidt længere. ó Værd: fortrinlig Bordfrugt.

Fig.233. Ondrup Sommeræble.

Træet. ó Årsskud: middelkraftige, lige, rødlig brune med lange gule Barkporer. ó Bladknopper: store, afrundet kegleformede, dunede, tæt tilliggende. ó Blade: store, eliptiske med middellang udløbende Spids, groft savtakkede, dunede på Undersiden; Stilke middellange, kraftige, glatte, på Undersiden stærkt røde tilligemed Hovedåren. ó Frugtknopper: kegleformede, dunede, Bladene omkring disse er mindre og mere langeliptiske.

Sorten er en af de bedste Sommersorter og vil sikkert også være en god Handelsfrugt.

Matthiesen 1913. II: 134

Vallekilde Sommeræble.

Hjem: Frugten har jeg modtaget fra Vallekilde Højskoles Have, hvorvidt den er kommen frem der, vides ikke. I Udseende ligner den noget Virginsk Rosenæble, men den står langt over dette i Godhed.

Beskrivelse af Frugten: ó Størrelse: næsten stor, 76 mm bred, 62 mm høj. ~ Form: rund afstumpet Kegleform, Bug lidt under Midten, mere tilspidset mod Bægeret, fladt rundet mod Stilken, begge Halvdele éns udviklede. ó Bæger: forholdsvis lille, halvåbent, Blade grønne, står buketagtigt i Vejret; Hulen middeldyb, næsten snæver, Ribber små, termelig skarpe, ned over Frugten flade, Tværsnit kantet. ó Stilk: lang, kraftig, krum, træet, med små Knopper på Midten; Hulen flad, vid, uden Rust, har ofte en lille Svulst. ó Hud: grønlig hvid, Solsiden stænket og kortstribet af et smukt rødt; Punkter næppe synlige, derimod mange hvide Hov, som er særlig iøjnefaldende på Solsiden. Kraftig Lugt. Fedtet. ó Kærnehus: lille, spidst løgformet. Aksen snæver, Rum stærkt afrundede opad (er ikke tydelig vist på Fig.), tilspidsede eller rundt tilspidsede nedad, lukkede, Vægge svagt sprængte; Kærner store, lysebrune, 2 i hvert Rum. ó Bægerrør: en Trag, Tråde højtstillede. Griffel halvkløvet, håret i Delingsstedet. ó Kød: hvidt med grønlig Tone, meget saftigt, mørt, lidt løst, at fin sød Bærsmag. ó Modningstid: sidst i August ó først i September. ó Værd: fortrinlig fin Bordfrugt.

Fig. 254. Vallekilde Sommeræble.

Matthiesen 1913. II: 135

Vestenskov Sommeræble.

Littr. o. Syn.: Gartner-Tidende 1906, S. 22.

Hjem: Dette nye Æble er tiltrukket i Vetenskov Skole? have syd for Nakskov af afdøde Lærer Søgårds Datter. Modertræet er nu ca. 20 År gammelt.

Beskrivelse af Frugten: ó Størrelse: middelstor, ca. 65 mm bred, 62 mm høj. ó Form: kegleformet, stærkt tilsneddet mod den noget tryneagtigt fremstående Bægerende og lidt fladt tilrundet mod Stilken, Bug under Midten, den ene Side stærkere udviklet. Formen er i det hele taget noget foranderlig. ó Bæger: normalt halvåbent eller næsten åbent, Bladene smalle, grønne, fint dunede, indadbøjede, slår de butte Spidser tilbage, støder sammen ved Grunden; Hulen snæver, middeldyb. Ribber ulige store, ofte kalvilagtigt frem? trædende, løber helt ned over Frugten, Tværsnit stærkt og uregelmæssigt kantet; Biribber perleformede. ó Stilk: snart kort, snart lang, tynd, træet, grøn med brunt, fint dunet; Hulen vid, middeldyb med grå Strålerust; har undertiden en flad Svulst og da en kort Stilk, som så trykkes lidt til Siden. ó Hud: hvidlig grøn eller grønlig hvid, som fuldmoden varmt gul, Solsiden med Stænk og afbrudte brede Striber af et smukt mat rødt, næsten rosenrødt; Punkter talrige, meget fine, brune, ofte svagt grønne, altid med bred Hov; hos mere solbeskinnede Frugter med stærkere fremtrædende rødt, bliver Punkterne forelleagtige som hos Passe pomme rouge. Kraftig fin Lugt. Fedtet ó Kærnehus: i Omkreds stort, løghjerteformet, Aksen middelvid. Rum spidst afrundede opad, tilspidsede nedad, vidt åbne, Vægge fint sprængte, Kærner violet mørkebrune, næsten runde, ligger ofte løse. ó Bægerrør: en dyb smal Kegle med indadbuede Vægge, Tråde lidt over midtstillede, Griffel halvkløvet, hvidhåret i hele sin Længde. ó Kød: snehvidt, Årer grønne, marvet eller lidt løst, fint, saftfuldt, af fin bæragtig, sød Vin? smag. ó Modningstid: sidste Halvdel af August til kortere eller længere ind i September. ó Værd: meget god Sommerbordfrugt.

Fig. 235. Vestenskov Sommeræble.

Om *Træet* skrev Hr. Søgård, at »Væksten er meget kraftig med opadstræbende Grene og store, talrige Blade. Det begyndte at bære, da det var 4 År gammelt, og har siden båret godt hvert år. Blomsterne er store og smukke.« ó Årsskud: violetbrune, lidt knæede, fint dunede, få fine Barkporer. ó Bladknopper: afrundede, tilliggende, tæt dunede. ó Blade: store, ovale med lang påsat Spids, rundt savtakkede, Stilk kort eller middellang, tyk, tæt dunhåret. ó Frugtknopper: rundt kegleformede, skarp spidse med røde Knopskæl, lidt dunede i Randen.

Matthiesen 1913. II: 137

Vridsløse Sommeræble.

Hjem: Sorten er kommen frem i Hr. Inspektør Amnitzbølls Have ved Vridsløselille Fængsel af en Kærne af Transparente blanche, rimeligvis befrugtet fra Nabotræet Hjortholm Marieæble. Frugten har i det ydre noget tilfælles med begge.

Beskrivelse af Frugten: ó Størrelse: næsten stor, 72ó73 mm bred, 64ó65 mm høj, undertiden lidt lavere. ó Form: omtrent kugleformet eller også mere fladrund med lidt mere tilsneddet Bægerparti, Bugen på eller lidt under Midten, den ene Side oftest ubetydelig stærkere udviklet. ó Bæger: stort, lukket, Bladene brede, lange, but tilspidsede, fint dunede; Hulen en lille flad Skål, Ribber bliver først mere fremtrædende ned over Frugten og når lige ind i Stilhulen, Biribber ofte næsten lige så store, så Tværsnittet almindeligvis er 10-kantet. - Stilk: ca. 2 Cmtr. lang, meget kraftig til tyk, hvidlig grøn med lidt brunt, glat; Hulen middeldyb, vid med uregelmæssig strålet, lysegrå Rust. ó Hud: ved Plukningen hvidlig grøn, som moden lys voksgul, Solsiden med meget smuk rosenrød Dækfarve, hvori Flammer og Stænk; Punkter ret talrige, meget fine, lysebrune med bred, mat Hov, uregelmæssige gråbrune Rustfigurer kan. findes. Kraftig fin Lugt. Stærkt fedtet. ó Kærnehus: meget stort i Omkreds, rundt løgformet. Aksen lang, middelvid. Rum store, åbne, tilspidsede opad, rundt tilspidsede nedad, Vægge fint årede, Kærner middelstore, ægformede, lysebrune, oftest 3 i hvert Rum. ó Bægerrør: en afstumpet Kegle, Tråde lidt under midtstillede, Griffel f kløvet, stærkt uldet på midterste Trediedel. ó Kød: hvidt, meget saftigt, af kraftig sød Vinsmag. ó Modningstid: sidst i SeptemberóOktober. óVærd: meget god og meget smuk Bordfrugt. God Salgsfrugt, når den behandles med Forsigtighed.

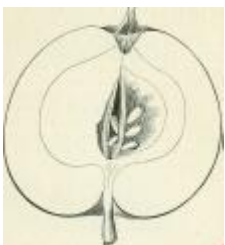

Fig. 236. Vridsløse Sommeræble.